

29 בדצמבר 2013

לכבוד

מר עוזי סלמן

היועץ המשפטי

עיריית תל-אביב-יפו

דחוף – בפקס : 5216569

שלום רב,

הנדון : אסיפה נגד שחרור מחבלים – דמי שימוש בכיכר רבין

ביום 26.12.13 הודיע מר אלון לופוביץ למשנה למנכ"ל העירייה על קיום אסיפת מחאה בכיכר רבין ביום 2.1.14 נגד שחרור מחבלים ובעד חוק עונש מוות חובה למחבלים. זאת לאחר שקיבל את אישור המשטרה לכך. ויפה עשה – מן הראוי לתאם אסיפות ותהלוכות עם העירייה.

העירייה ניצלה הודעה זו כדי להתנות בחוסר סמכות תנאים שהם כשלעצמם בלתי חוקיים.

ראשית, במכתבו מהיום של מר רובי זלוף, המשנה למנכ"ל העירייה, נאמר, שהעירייה **מאשרת** עקרונית את האסיפה. זאת למרות שבג"ץ, היועץ המשפטי לממשלה והמשטרה (ובכל הכבוד אף אנחנו) תמימי דעים, שאין לרשות מקומית כל מעמד או סמכות באישור הפגנות.

שנית, כיוון שמארגן ההפגנה מעריך שישתתפו בה למעלה מ-5,000 איש נאמר במכתב, שהוא יידרש "לשאת בעלויות העודפות שייגרמו לעירייה בפועל כתוצאה מקיום האירוע."

שלישית, עוד לפני קבלת המכתב דרש מר ישראל ויזר, סגן מנהל בתי העירייה, לשלם סך של 16,600 ₪ כתנאי לקיום האסיפה, וכן לחתום על כתב התחייבות, שכולל לא רק התחייבות לתשלום ההוצאות העודפות, אלא גם לעריכת ביטוח, התחייבות לשאת בהוצאות כל הנזקים שייגרמו וכן לשפות את העירייה בגין כל נזק או הוצאה כספית בהם תחוב.

המדובר בשורה של דרישות פסולות. במסגרת הערעור בביהמ"ש העליון נגד גביית תשלום עבור השימוש בכיכר רבין לצורכי מחאה הגיש היועץ המשפטי לממשלה את הודעתו במאי 2013, אליה צורפה טיוטת נוהל חדש של העירייה בעקבות הערותיו. אמנם לנו ולתנועה למען איכות השלטון יש מספר הסתייגויות מהנוהל, והדיון בערעור בביהמ"ש העליון קבוע לתחילת פברואר 2014. יחד

עם זאת אסור לעירייה לנצל את תקופת הביניים כדי להמשיך בשלה כאילו דבר לא קרה ולהתנות תנאים פסולים ולא חוקיים, שיש בהם פגיעה ממשית בזכות להפגין.

אף אם הנוהל החדש טרם אושר במוסדות העירייה בשל הליך הערעור התלוי ועומד, ברור לאור עמדת היועמ"ש שאסור לעירייה לגבות תשלום אלא עבור שירותים, שהמפגינים מבקשים ממנה. כיוון שבמקרה זה לא נתבקשו לא מאור ולא חשמל, לא ריקון הבריכה עם המזרקה, לא כיסוי הבריכה האקולוגית ולא שום שירות אחר – אין לגבות תשלום כלשהו ממארגני ההפגנה.

כמו כן כפי שלעירייה אין סמכות לדרוש מהולך רגל, שמממש את חופש התנועה שלו על מדרכות העיר, התחייבות לפצות אותה על לכלוך שגרם, לשפות אותה על נזקים שתיתבע בגינו או לעשות ביטוח, כך אף אין לה סמכות להתנות את מימוש הזכות להפגין בתנאים מעין אלה.

פשיטא שהעירייה רשאית לגבות תשלום עבור שירותים שהתבקשה לתת ואין היא מחוייבת לתת. לשם כך אין צורך בנוהל – אם כי כמובן שראוי שהדברים יהיו ברורים, גלויים וידועים. באותה המידה אסור לעירייה לגבות תשלום כלשהו עבור השימוש במרחב בציבורי לצורך מימוש זכויות יסוד חוקתיות.

בין אם טיוטת הנוהל החדש תאושר בביהמ"ש העליון ובין אם תידרשו להכניס בה תיקונים, לאחר שהובהרה לכם עמדת היועץ המשפטי לממשלה בסוגיה, אין אתם רשאים להתעלם מהדין ומעמדתו, ולהטיל תנאים דרקוניים מעין אלה, שמאיימים להטיל גזר דין מוות על חופש המחאה והזכות להפגין.

לפיכך אבקש את התערבותך הדחופה לביטול כל התנאים שהועמדו בפני מארגני האסיפה, וכן שתדאג לכך, שמדיניות זו תיפסק לאלתר עד לסיום הליך הערעור בביהמ"ש העליון.

בברכה,

דן יקיר, עו"ד

היועץ המשפטי

העתק: מר יובל רויטמן, מחלקת הבג"צים, פרקליטות המדינה